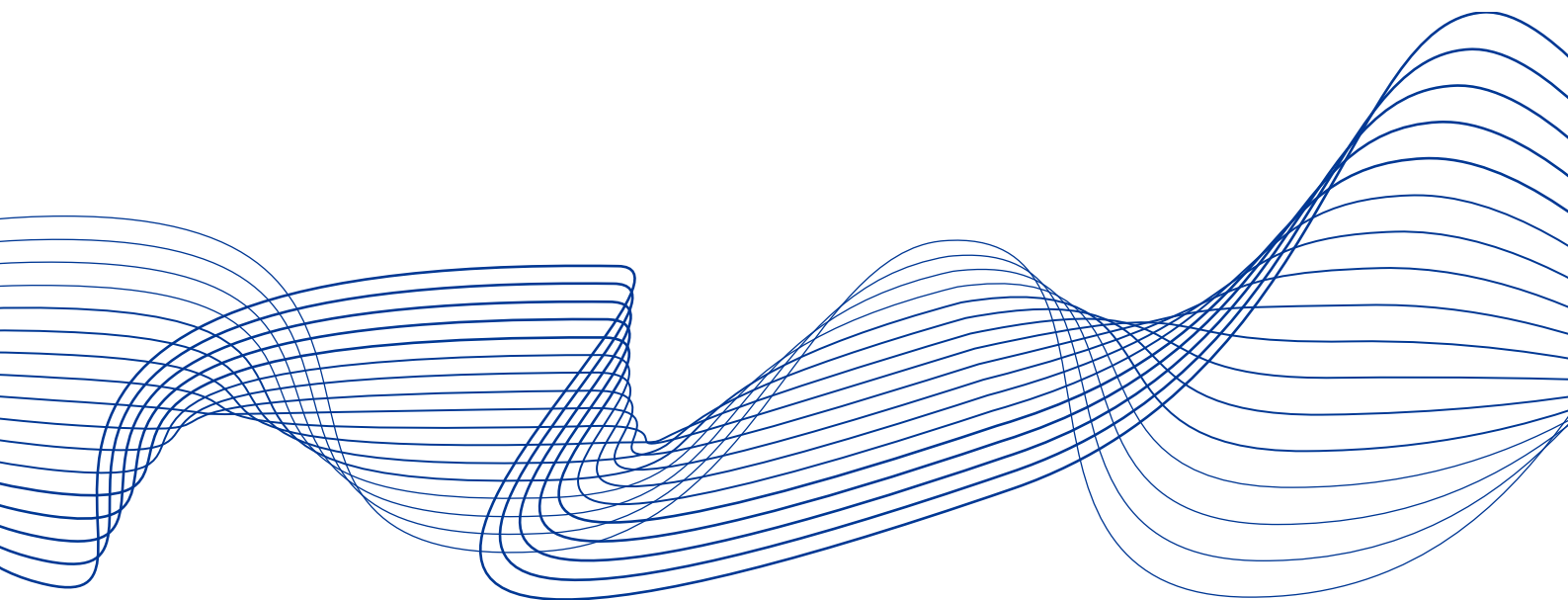

Годишен доклад

2017

ЕССР

Европейски съвет за системен риск

Европейска система за финансов надзор

Съдържание

Предговор	2
Резюме	3

Предговор

*Марио Драги,
председател на Европейския
съвет за системен риск*

Седмият Годишен доклад на Европейския съвет за системен риск (ЕССР) обхваща периода от 1 април 2017 г. до 31 март 2018 г. През отчетния период ЕССР продължи да наблюдава внимателно източниците на системен риск в европейската финансова система и в икономиката и определи четири основни риска за финансовата стабилност в Европейския съюз (ЕС). Като част от работата си ЕССР анализира динамиката на сектора на търговските недвижими имоти и небанковия финансов сектор.

Що се отнася до пазара на търговски недвижими имоти, след публикуването на препоръката на ЕССР за премахване на оставащите празноти в данните бе проведено проучване за възможни нови източници на данни. Освен това ЕССР направи преглед на наличността на физически данни за търговските недвижими имоти.

През отчетния период ЕССР също така продължи да развива рамката за наблюдение на риска в небанковия финансов сектор, отчасти посредством публикуването на второто издание на „Монитор на нерегулирания банков сектор в ЕС“. Освен това ЕССР публикува в своето табло на рисковете нови показатели за централните контрагенти и застрахователните дружества.

Отчитайки потенциалната опасност, която представляват кибератаките, ЕССР пое инициативата да сформира Европейска системна кибергрупа, чиято цел е да предостави на членовете си възможност да обсъждат текущи политики и да разпространяват актуална информация за нови международни инициативи.

Освен това ЕССР продължи да насърчава дискусии по макропруденциалната политика, като организира редица конференции и работни срещи. По-специално, през септември 2017 г. се проведе втората Годишна конференция на ЕССР с панелни дискусии по правните аспекти на макропруденциалната регулация и провеждането на макропруденциалната политика извън банковата сфера. Имаше и сесии, посветени на проблемите пред банковия сектор в ЕС и неговото бъдеще, преодоляването на проблема с необслужваните кредити в банките от ЕС и наблюдението на риска в нерегулирания банков сектор.

И накрая, бих желал да благодаря сърдечно на Витор Констанцио, който изпълняваше длъжността заместник-председател на Европейската централна банка до май 2018 г., за подкрепата, която оказваше на ЕССР от самото му създаване като член на Генералния съвет и на Управителния комитет.

Резюме

През отчетния период ЕССР идентифицира четири основни съществени заплахи за стабилността на финансовия сектор в ЕС: (1) преизчисляване на рисковата премия на световните финансови пазари; (2) упорити слабости в балансите на банките, застрахователните дружества и пенсионните фондове; (3) проблеми с устойчивостта на дълга в секторите на държавните дългове, фирмените дългове и дълговете на домакинствата, и (4) уязвимости в системата на нерегулирания банков сектор и тяхното прехвърляне върху финансовата система в по-общ план. Както беше изтъкнато в двата предишни годишни доклада на ЕССР, потенциалът за рязък обрат в рисковите премии в глобален мащаб се смята за особено силно изразен риск за финансовата стабилност. Промяна спрямо оценката от 2016 г. е, че рисковете, свързани със слабости в балансите на банките, застрахователните дружества и пенсионните фондове, бяха понижени с една степен от категорията на висок риск до категорията на среден риск. Освен това рискът, произтичащ от проблеми с устойчивостта на дълговете в секторите на държавните дългове, фирмените дългове и дълговете на домакинствата, беше повишен с една степен до категорията на среден риск.

Гореспоменатите системни рискове за финансовия сектор на ЕС формират основата на неблагоприятния макрофинансов сценарий, който ЕССР предостави на Европейския банков орган (ЕБО) за стрес теста на банковия сектор в целия ЕС през 2018 г. Тези рискове намериха отражение и в неблагоприятните сценарии, предоставени на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване за стрес теста на застрахователния сектор през 2018 г. Подробна информация за тези сценарии се съдържа в настоящия Годишен доклад.

През 2017 г. ЕССР въведе изменения в рамката за реципрочност с цел да хармонизира допълнително прилагането на праговете за значимост съгласно принципа *de minimis*. Според изискванията на новата рамка, когато държава членка задейства мярка по политиката, тя трябва да предложи праг на максимална същественост на равнище институция, когато иска реципрочност на мярката, като ЕССР трябва да потвърди дали предложеният праг е уместен.

Наред с това ЕССР публикува препоръка, посветена на системните рискове, свързани с ликвидни несъответствия и използването на ливъридж в инвестиционните фондове. Препоръката, чиито адресати са Европейският орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) и Европейската комисия, разглежда инструментите за управление на ликвидността, практиките в надзорното наблюдение и практиките в провеждането на стрес тестове, съсредоточени върху ликвидността, както и усъвършенстваното отчитане и прилагането на практика на съществуващите правомощия за ограничаване на ливъриджа.

Продължавайки усилията си да доразвие макропруденциалната рамка за банковата дейност, ЕССР публикува доклад, в който се разглеждат последиците за финансовата стабилност от Международния стандарт за финансово отчитане (МСФО) 9. Заключениеето на доклада е, че като цяло МСФО 9 представлява сериозно подобрене спрямо Международния счетоводен стандарт 39 и се очаква той да осигури значителна полза от гледна точка на финансовата стабилност. Това включва по-голяма прозрачност и по-своевременно и категорично отчитане

на кредитните загуби. Същевременно в доклада се открояват редица въпроси, които е нужно да се анализират при прегледа на МСФО 9 след въвеждането му, включително цикличното поведение на модела на очаквана кредитна загуба в стандарта и влиянието му върху поведението на банките. ЕССР публикува също доклад за разрешаване на проблема с необслужваните кредити в Европа, в който се излагат конкретни предложения за политики, допълващи други инициативи на равнището на ЕС и еврозоната. Друг принос към макропруденциалната рамка на банковата дейност е становището, което ЕССР предостави на Европейската комисия, относно макропруденциалните структурни буфери. В него се предлагат редица промени: значително увеличение на горната граница на буфера за други системно важни институции, усъвършенстване на буфера за системен риск така, че да обхване конкретни източници на структурни нециклични системни рискове, както и въвеждане на промени в процедурната рамка за структурните буфери.

Що се отнася до напредъка в развитието на макропруденциалната рамка извън границите на банковия сектор, ЕССР участва в регулаторни прегледи и европейски консултации. Във връзка с преразглеждането на Регламента за европейската пазарна инфраструктура ЕССР публикува доклад с цел да доусъвършенства ефикасността и прозрачността на сегашната рамка. По отношение на централните контрагенти ЕССР предостави коментар по консултация на ЕОЦКП по проект за насоки относно мерки против процикличността на маржовете за централните контрагенти. ЕССР също така посочи области, в които законодателните предложения за рамка за възстановяване и реструктуриране за централни контрагенти следва да се усъвършенстват, така че да разрешават по-добре макропруденциални проблеми. Що се отнася до макропруденциалните съображения за застрахователния сектор, ЕССР определи области, в които рамката Платежоспособност II може да бъде усъвършенствана, и настоява за разработването на хармонизирана рамка за възстановяване и реструктуриране в застрахователния сектор в целия ЕС.

Броят на приетите вътрешни макропруденциални мерки в държавите членки остана стабилен в сравнение с 2016 г. Спрямо предходните години 2017 г. и 2016 г. са съпоставими, тъй като през този период всички елементи на макропруденциалния инструментариум на Директивата за капиталовите изисквания IV/Регламента за капиталовите изисквания са налични в повечето държави членки. През 2017 г. повечето държави членки са предприели някакви мерки по макропруденциалната политика. Повечето мерки са за затягане с оглед на циклични рискове, като сред най-често прилаганите са горната граница на съотношението „размер на заема/стойност“ и антицикличният капиталов буфер. Често се използва обаче и буферът за системен риск.

ЕССР продължи да подлага на оценка прилагането на неговите препоръки. През отчетния период ЕССР започна или приключи оценката на пет препоръки и подпрепоръки. Като пълно бе оценено съответствието с подпрепоръката на ЕССР към ЕБО относно финансирането на кредитните институции. В ход е оценката по препоръката на ЕССР относно фондовете на паричния пазар, както и по препоръката относно насоки за определяне на нива на антицикличния капиталов буфер и препоръката относно оценката на трансграничните ефекти и доброволната реципрочност за мерките на макропруденциалната политика. И накрая, на оценка бяха подложени някои елементи на препоръката на ЕССР относно признаването и определянето на нива на антицикличния буфер за експозиции към трети страни (извън Европейското икономическо пространство).

През септември 2017 г. се проведе втората Годишна конференция на ЕССР, чиято цел беше да улесни дискусиите и да допринесе за развитието на концептуалното разглеждане на макропруденциалната политика. Панелните дискусии бяха съсредоточени върху правните перспективи за макропруденциалната регулация и провеждането на макропруденциалната политика извън банковата сфера. Имаше сесии, посветени на проблемите пред банковия сектор в ЕС и неговото бъдеще, преодоляването на проблема с НОК в банковия сектор на ЕС и наблюдението на риска в нерегулирания банков сектор.

Издателско каре

© Европейски съвет за системен риск, 2018 г.

Пощенски адрес   60640 Frankfurt am Main, Germany
Телефон   +49 69 1344 0
Уебсайт   www.esrb.europa.eu

Всички права запазени. Разрешава се възпроизвеждането с образователна и нетърговска цел при изрично позоваване на източника.

Данните, съдържащи се в този доклад, са към 31 март 2018 г. За терминологията и акронимите можете да използвате [речника на ЕССР](#).

ISSN   1977-5113 (pdf)
ISBN   978-92-95210-93-6 (pdf)
DOI   10.2849/55247 (pdf)
ЕС каталожен №   DT-AB-18-001-BG-N (pdf)